બનામે ખુદા.

પારસી બ્રિટાનીયા નાટક મંડળી.

ફેરફાર સાથે અસલી

હાર-જીત.

પરથી ઉપજાવી કાઢેલા ખેલમાં ગવાતા ગાયનો.

આવૃતી પહેલી

કીમંત બે આના

સુરત.

"નારાયણ" પ્રીન્ટીંગ પ્રેસ કણપીઠ બજાર સુરત.

બનામે ખુદા ૧૯૭૯

નાટકના પાત્રો.

ઉરદુ નામો		શેકસપીયરના નામો
શાહ નાસીર	...મીસરનો શાહ...	કીંગ લીયર.
સલીમ	... .. વજીર	ડયુક ઓફ ગ્લાસ્ટર.
મહેમુદ પાશા	... સીપાહસાલાર	,, કેન્ટ
આસુફ પાશા	... શાહનો વડો જમાઇ ...	,, આલબની
ખુસરો પાશા	...શાહનો બીજો જમાઇ . .	,, કાર્નવાલ.
ખલીલ અફન્દી...	લાલારૂખનો ઉમેદવાર ...	,, બરગન્ડી.
હુમાયુ પાશા	... શાહનો ત્રીજો જમાઈ	... કીંગ ઓફ ફ્રાન્સ
ઇન્દલીબ...	...વજીરનો વારીસ બેટો	... એડગર.
સઇયાદ	...વજીરની રાખેલી બાઈરીના પેટનો,	...એડમન્ડ.
ઇનશાઅલ્લાહ ...	મસખરો	... ફુલ
મતલબ બેગ	... રજીયાનો ખુશામદી નોકર ...	આસ્વાલ્ડ
શમશાદ ...	... કાહેરા શહેરનો રંગેલ જવાન...	(વધારાનુ પાત્ર)
જલાલ ...	... કાહેરા શહેરનો બુઢો અમીર ...	(,,)
રજીયા ...	મોટી શાહજાદી	ગોનેરીલ.
સફીયા ...	વચલી શાહજાદી	રીગન.
લાલારૂખ...	નાની શાહજાદી	કારડેલીયા.
શકીલા ...	ઇનશાહઅલ્લાહની પરણેતર ...	(વધારાનુ પાત્ર)
સનોબર ...	જલાલની ભત્રીજી	(,,)
અજુબા ...	શકીલાનીમા ... —	(,,)

એ વતરોગે ડાકટર, હકીમ, પોલીસ, ઈન્સ્પેકટર, હોટલવાલો ખીદમતગારો, સીપાહો વીગેરે.

મુકામ મીસર, શહેર કાહેરા, તથા અલેક ઝાંદ્રીયા

૧૯૭૯

બનામે ખુદા.

હાર—જીત.

એહનો ટુંક સાર.

બાબ પહેલો.

પરદા પહેલો—ખુશામદને ચાહનારો, જરાક જેટલી વાતપરથી ગુસ્સામાં દીવાનો બની જઈ આરતું દોર કરનારો પણ દીલનો સાફ અને ભોળો એવો મીસર દેશનો શાહ નાસીર, જવાન ગાદીવારસ હકદાર બેટાની ઉમેદમાં નાસી પાસ થઈ પોતાની ત્રણે દીકરીઓની લાયક નરો સાથે શાદી કરીઆપવા અને તેજ વખતે પોતાની સલતનત ત્રણે દીકરીઓને સરખે ભાગે વેંહચી આપવા દરબાર ભરાવેછે. દરબારમાં પોતાનો ઇરાદો જાહેર કરેછે. સલતનત વેહેંચણીનો સવાલ એક બાબદપર આવીને અટકેછે. તે એજ કે જે દીકરી શાહ તરફ બોલીને વધારે પ્યાર બતાવશે તેને સલતનતમાં વધારે મોટો ભાગ મલશે. આપ મતલબથી ખુશામદ ખોરીશાહ નાસીરની મોટી બેદીકરીઓ રજીયા અને સફીયા મોટા મોટા બોલોમાં ખુશામદથી ભરપુર તારીફ કરી શાહને રીઝવેછે. શાહ તેબધું ખરૂં સમજેછે જયારે ત્રીજી દીકરીને પુછતાં તે બાપડી નેકીને ચાહનારી રાસ્તીથી વરતનારી, રાંક ખવાસની છોકરી, બાપ તરફ જેટલી હદનો પ્યાર હોય તેટલુંજ બતાવે છે. શાહ તેની ઊપર ખફા થાય છે; તેણીને દેશબદર કરે છે- તેણીની તરફથી મહેમુદ સીપેહસાલાર શાહને વાજબી દલીલથી કાયલ કરવા જાય છે, ગુસ્સામાં આંધળો બનેલો શાહ તેને પણ સલતનતમાંથી હાંકી કાઢે છે. લાચાર થઇ પડેલી ત્રીજી છોકરી લાલારૂખ તાતારનો શાહ ફક્ત તેની રાસ્તબાજીપર આશક પડી તેણીને પોતાને ત્યાં લઇ જાયછે.

પરદા બીજો.—વજીર સલીમનો બગીચો.— રાખેલી બાઇરીને પેટે અવતરેલો વજીર સલીમનો હરામી છોકરો સઇયાદ, વજીરના હકદાર બેટા ઈન્દલી

બને ઘેરમાંથી હાંકી કાઢવાની યુક્તી રચે છે અને ભોલા વજીરને બેહકાવી ફક્ત વજીરની કુલ જાયદાદ મેલવવા માટે ઈન્દ્લાબને હાંકી કઢાવી પોતે પોતની તરકીબમાં ફાવે છે.

પરદો ત્રીજો.—રજીયાનો શાહી મહેલ.—જે છોકરીને બુઢા બાપે પોતાની સલતનત આપીને હુકુમત ચલાવતી મલેકા બનાવી તે છોકરી રજીઆ પોતાના બુઢા બાપ તરફ ફેરાવન બની ફક્ત એકલે હાથે રાજ ચલાવવા તેને ઘરમાંથી હાંકી કાઢે છે.

પરદો ચોથો.—ઇનશાઅલ્લાહનુ મકાન. શાહ નાસીરના મશકેરા ઈનશા અલ્લાહની ભવીષયમાં થનારી મોહરદાર નામે શકીલા પોતાની બુઢી બીમાર માદર અજુબા સાથે હવા ખાવા ઈસકન્દરીયાના હોટેલમાં જવાની તઈયારી કરતી દેખાય છે. તે અરસામાં શકીલાની એક સહી પોતાના બીમાર બુઢા કાકા સાથે હોટેલમાં જવાની ગોઠવણ કરવા શકીલા પાસે આવેછે. તે દરમ્યાન શકીલાનો એક દુરનો ખેશી શમદાદ મલવા આવે છે. તે શનોબરપર આશક પડેછે. સનોબરને મેલાવવાની કોશેષ કરવા પોતાની ખેશી શકીલાને, સમજાવેછે, અને તે તેની સાથે હોટેલમાં જવાની તઇયારી કરેછે. એ વાતચીત દરમ્યાન અચાનક ઇનશાઅલ્લાહ ત્યાં આવી લાગેછે, સમશાદને પોતાનીબઈરી સાથે પ્યાર ભરી વાતચીત કરતાં જોઇ વેહેમાય છે. છેવટે વેહેમાયલો ઇનશાઅલ્લાહ તેઓની પછવાડે હોટેલમાં છુપા લેબાસમાં જવાની તઇયારી કરેછે.

પરદો પાંચમો.—સફીયા શાહજાદીનો મેહેલ.—બુઢો શાહ નાસીર બીજી છોકરી આગલ રેહેવા જાય છે તે પણ પોતાની બેહેન પ્રમાણે તેને પોતાને ત્યાંથી હાંકી કાઢે છે.

બાબ પહેલો ખતમ.

બાબ બીજો.

પરદો પેહેલો.—સરીયા શાહજાદીનો બગીચો.— નીરાધાર થયલા શાહને મદદ કરવાની મસલેહત, શાહનો વજીર સલીમ તથા એક વખતનો હાંકી કાઢેલો સીપેહસાલાર, પણ હમણા શાહની નોકરીમાં નામ બદલાઇને રહેલો

વશ્પ્રેમ કરે છે. અને શાહને તેની સભાથી નાની છોકરી આગલ મોકલી દેવાની ગોઠવણ કરે છે વજીરનો હરામી છોકરો તે બધી વાત સાંભળી લઈ બન્ને ધાતકી શાહજાદીઓને તે વાતની ખબર કરવા જાય છે, કે જેથી પોતાના બાપ વજીર સલીમની જગા પોતાને મલે અને તેની કુલ જાયદાદાનો તે માલેક થાય.

પરદો બીજો.—બરફવાલા પહાડોનું જંગલ.-ઝાડમાર થયલો શાહ તમામ મનુષ્ય જાતપર નફરત જતાવી જંગલમાં વસવાટ કરતો દાખલ થાય છે. ત્યાં પોતાના બાપની બીકથી વજીરજાદો ઈન્દલીબ તેજ જંગલમાં વસવાંટ કરતો મલે છે,પડેલી આફતોથી શાહ દીવાનો બને છે. વજીર તેરે ત્યાંથી નાની શાહજાદી લાલારૂખ આગળ મોકલાવી દે છે. ઇન્દલીબ પોતાના બાપને ઓળખે છે પણ વજીર પોતાના દીકરાને ઓલખતો નથી છેવટે તેઓ પોવ પોતાને મુકામે જાય છે.

પરદો ત્રીજો.—શાહજાદી સરીયાનો મેહેલ.-શાહની મોટી છોકરી રજીયા પોતાના ખાવીન્દપર પ્યાર ન હોવાને લીધે સઈયાદ સાથે છુપી મહબ્બત કરે છે. તેઓ એક બીજાને ચાહતાં શીખે છે. ત્યારબાદ બીજી શાહજાદી સરીયા પોતાના ખાવીન્દ સાથે ત્યાં આવી લાગતા વજીરજાદો સઇયાદ પોતાના બાપની ચુગલી કરે છે કે વજીર સલીમે, શાહને લાલારૂખ આગલ પોંહચાડવામાં મદદ કીધી છે. બન્ને શાહજાદીઓ અને ખુસરો પાશા વજીરને પકડી મંગાવે છે, અને તેની નમકહરામી માટે આંખ કોડી આંધળો બનાવે છે. જેમ કરવા જતાં ખુસરો તેના એક નોકરને હાથે મ.યો જાય છે.શાહજાદી સરીયા બેવા થાય છે.

પરદો ચોથો.—ઇસકન્દરીયાનું હોટેલ-શકીલા આજુબા તેમજ શમશાદ સનોબર વીગેરે આવા લાગેછે. તે દરમીયાન ઇનશાઅલ્લાહ પણ છુપા લેબાસમાં આવી લાગેછે, અને પોતાનુ નામ બદલીને મીમ.હે. ઇબરાહીમ રાખે છે. એતેફાક એવો બને છે. કે હોટેલમાં રહેતા એક ડાકટરને ચોકસ ડાકટર તરફથી ખબર મલે છે, કે "હું તમો તરફ એક ગાંડા માણસને ટ્રીટમેન્ટ વાસ્તે મોકલી આપું છું કે જેનું નામ મીમ. હે.ઇબરાહીમ છે તેને સંભાળજો." હોટેલનો ડાકટર ભુલમાં ઇનશાઅલ્લાહને ગાંડો શખ્સ સમજી લે છે બીજી તરફ શકીલાને ઇનશાઅલ્લાહપર પોતાનો ખાવીન્દ

હોવાનો શક જાયછે. ત્યારે શમશાદને એક શરતપર સનોબર સાથે મેલવી આપવાનું વચન આપે છે કે, કોઈપણ તરકીબથી એ નવો આવેલો શખસ કોણ છે તેની તપાસ કર. શમશાદ તેની પાસે જાય છે. નામ જોવા ખાતર તરકીબથી રૂમાલ ચોરે છે, જેપર સનોબરની નજર પડતાં સનોબર શમશાદને ચોર સમજવાની ભુલ કરે છે.

પરદો પાંચમો.—શાહજાદી રજીયા તથા તેનો વર આસુફ વચ્ચે ઝગડો, એક હાંથપર આસુફ રજીયા તરફ ધીક્કાર બતાવે છે, જ્યારે બીજા હાથપર રજીયા સઇયાદપર પ્યાર દેખાડાવે છે.

પરદો છઠ્ઠો.—લડાઇના મેદાન માં લાલારુખનો તંબુ—લડાઇના મેદાનપર શાહ નાસીરનો લાલારુખ સાથે મેલાપ થાય છે,

પરદો સાતમો,—જંગલ —ઇન્દલીબ સાથે વજીર સલીમની મુલાકાત ઇન્દલીબ પોતાના બાપને પોતાના આસરામાં રાખે છે, એ અરસામાં પોતાના વરનુ ખુન કરવાં માટે રજીયાએ સઇયાંદપર લખેલું કાગળ લેઈ ખુશામદી નોકર મતલબજોગ પોંહચાડવા જતાં વજીરજાદા ઇન્દલીબના હાથપર માયે જાય છે, કાગળ ઇન્દલીબને મલે છે. જેની ખબર આસુફને ગુમનામથી પુગાડે છે,

પરદો આઠમો—શાહજાદીસફીયાનો મેહેલ—સફીયા સઇયાદની મહોબ્બતમા ચકચુર બને છે તેદરમ્યાન રજીયા અસુફ સાંથે આવે છે બેહેનને પોતાના આશક સાથે પ્યાર કરતાં જોઇ કીનો લેવાનો ઇરાદો કરે છે. બાદ સઉ લડાઇપર જાય છે.

પરદો નવમો.—આલેકઝાંડ્રીયાને કીનારે લડાઈ—લાલારૂખની હાર, અને રજીયા સફીયાની જીત.

બાબ બીજો ખતમ.

બાબ ત્રીજો

પરદો પહેલો.—હોટલનો એક ભાગ,—વેહેમાયલો ઇનશાઅલ્લાહ પોતાની બઈરીને શમશાદ સાથે વાતચીતમાં રોકાયલી જોઇ ગુસ્સાથી દીવાનો

બની જાય છે; તે દરમીઆન ડાકટર ત્યાં આવી ઇનશાને ગાંડો સમજી તપાસે છે. અને બધા માણસોને તે ગાંડો હોવાની તથા પોતપોતાની સંભાલ લેવાની ચેતવણી આપી જાય છે, ઇનશાઅલ્લાહ ગુસ્સામાં પોતાની બઇરી આગલ ખુલાસો મેલવવા તથા શમશાદને સજા કરવા બાગમાં જાય છે. તેજ વખતે મીસ. હે. ઇબરાહીમ ખરો કોણ છે તેની ખબર કાઢવા સફીલા શમશાદને મોકલાવેછે શમશાદ આવી ઇનશાનું પાકીટ તેનું નામ ઠામ જોવા માટે ખોલવા જતાં ચોરી કરતા ઇનશાના હાથપર પકડાય છે. ઇનશા તેને ચોરીના ગુનાહમાં કેદ કરી પુલીસને બોલાવવા જાય છે.

કેદ પડેલા શમશાદ આગલ સનોબર આવેછે. સનોબર તેને ચોર સમજે છે પણ એ બધું શાને માટે થયું તેનો ખરો ખુલાસો સનોબર જાણી લે છે, ત્યારે તેને છોડી મુકે છે. બીજી તરફથી ઇનશા સીપાઇઓને લઇનો આવે છે, ડાકટર ને સીપાઇ ચોરને પકડવાને બદલે તેનેજ ગાંડો જાણી પાગલખાને લઇ જવા માટે કેદ પકડે છે.

પરદો બીજો.—લડાઇ હારી જતાં સઇયાદના હાથપર લાલારૂખ તથા શાહ નાસીર કેદ પકડાય છે.

પરદો ત્રીજો.—ખોટાં પાગલ ઇનશાઅલ્લાને ખરાં પાગલ તરીક માની હોટેલવાલો અને ડાકટર તેને પાગલખાને લઇ જવાની તઇયારી કરે છે તેટલા ખરો પાગલ આવી લાગતાં બધી ભુલભુલામરીનો ખુલાસો થાયછે.

પરદો ચોથો.—શાહી કેદખાનું.—રજીયા, સફીયા આસુફ અને સઇયાદ શાહી કેદીઓનું ઇનસાફ ચુકવવા જતાં આપસમાં લઇ મરેછે. વાત પરથી વાત વધતાં શાહજાદીઓની બદકારસ્થાની તથા સઇયાદની નમકહરામી જાહીર થાય છે, ત્રણે પોતાનું આવી બનેલું જોઇ આપઘાત કરી મરણ પામે છે. શાહ નાસીર તથા લાલારૂખ ત્યાં આવી લાગે છે. છેવટે બદીની હાર અને નેકીની જીત થતાં ખરી વારસ લાલારૂખ શાહજાદીને સલતનત આપવામાં આવે છે

પરદો પાંચમો.—તાજપોશીની ક્રીયા—લાલારૂખને પોતાને વાજબી હક મલે છે અને આખરે ખોટી ખુશામદખોરી શાહજાદીઓ રજીયા અને સફીયાની હાર થાય છે, અને નેકી અને રાસ્તીની શાહજાદી લાલારૂખની જીત થતાં નાટક ખતમ થાયછે.

બાબ ત્રીજો ખતમ.

નામે ખુદા

હાર-જીત.

૧

સાઝ—કુદરત સુમરત રખ તેરી સારે
ધ્યાન ગ્યાન તેરો રહત દીન રયેના તુહી નીયારે
નીયારે દીઓ જાનો ચાલકો તોપે વારે
[illegible]ન કે રાજ જગવાલી અમર તેહારો રાજ
પ[illegible]વડો [illegible] પલંગ રાજ અયસોપવક નવાજ
જામે કુંકુમ રાની આલમમેં સુલતાની
તાહારી હુસ્ન જાની બાચાની નુરાની હાં

૨

રસ્યા—હર ચન્દ મર્જી હમ્બ તુ હન્સાં શાહે આલી
મગર ખુદાથી બન્દા પરવર મથને જાના.

૩

લાલારૂખ.—હોમ્બ [illegible] જાની જ્યરા પીયા દીલદાર
હોગી સચ્ચી ચાહત પતીકી હમ્બ નારી સુભાવ
ઉસીસે સોહાગ્ય દીલી પ્યાર
અમમાં બાવા ખ્યરન અ.જી.બેંકા છુરે લગાવ
મેહેના પીયાઝ સદા સાથ

૪

લાલારૂખ.—અબ જાના [illegible] નાના દરમાના તેરા
સોહાના [illegible]ગાના પગાના મેરા

આબવાળા તાબવાળા દીલબર પ્યારા હાં
આન વાલા શાન વાલા આલા
દીલ ભરીયાં હાં કર કર દીલ પર આયા.

૫

આલારૂખ.—મેરે પ્યારે બાબાજી આંખોંકે તારો ન ભાભાકો ભુલના
હુકમ માનના, હ.ક. પહેચાનના, આદીલે મત ભુલના.
રઝીઆ—સખીઆ—ના ના ભિખારી બાબાજી પ્યારી મુંહ બટકે બોલના
રઝીઆ—જો હુકમ આપકા
આલારૂખ.—મીઠી બાતેં બોલના
સખીઆ.—હમ ધ્યાન આપકા
આલારૂખ.—ભાનો દીલસે પુજના

૬

રઝીઆ—રાજ સભાના તાજ સહાના
કાજ બઢાના સાજ સોહાના
ચમક દુલકતક ભલક દીખાના
તડક ભડકકર પડક દીખાના
ઝગડ બીગડ કર અકડભી જાના
ઝટક પટક સબ ખટક મીટાના
મુલકો માલેક હમી હમે મલીક આપકા ભય કુછભી નહીં
કબ્બામેં હમ રહે અપને બાપસે કુચ્છ નહરે
ચીકારસે વોહ દીલ બહેલાયેં હમ તુમ રાજ કરે.

૭

શમશાદ—ચંચલ નટખટ આફત, ભભલ શોર શરારત
હેં એ સબ ટંગ મેરે
ફીતરત ખુબસુરત સમોહત મુજપે હમ્માજા ફીર આશક
ભાનો ગરબત કી હમ આલમ

૮

શમશાદ— મેં વોહ બલા હું ચાહું તો સુતકો રામ કરદું
ગુલશનમેં ગુલ ગુલોંકા જીના હરામ કરદું

८

મુજમેં કમાલ એહ હુએ ઇમલીકા આમ કરદું
શયતાંસેભી ન હોવે જો મએં વોહ કામ કરદું
જીસપર નીગાહ ડાલું તુરફી તમામ કરદું
ઘર દર જર સર સબપર અપ્સર હરફન કરકર
દુશમન બનકે ફાંસું બશર કો પલમેં

૯

આહુ.મુદ પાશા—કૌન સુઝે ઇસ ભેસમેં જાને ગ્યાની હોતો ગ્યાનકો માને
પાપી જગતકે લોગ સીયાને, દુખ સંકટ હર આન =
કાસે કહું મેં અપની બીથાકા ચયન નાહીં મોહે આવે
હાય હાય કયસે જગત સગત બયરી સગરી હુએ-
કોધ ન આએ કામ =

૧૦

ઇનશા અલ્લાહ—હયરાન હું નીપટ બાર ખુદા ઇનસાન હુએ ખતર જાન
સુલતાનપે ગજબ ડાલ દીયા અજબ ટાલ દીયા
મેરે રહેમાન એક કયા સામાન યગાનોને ઘાત કીયા
ફરમાનપે જો કુરબાન થી વોહ ખતરે જાન બની

કોરસ.

એહ જગત પાપ ભરા હુએ કપટ ઝુટ દગા
કામકે ગરજી કામકે ફરજી નામ કે હુએ ખરે
યાં મકર જાલ બીછા હુએ ફાંસકે નાસ કરે
સંભાલ કે ચલના છલકો બલકો કલકો દેખ જરા
તુફાન એહ અજબ આન પડા મહેમાનપે ગજબ જાન
જો યારથા સીતમગાર બના ચમન ખાર બના
કભી એતેબાર નહી જીનહાર હુએ ધોકેકી ટટ્ટી જહાં
યહાં જાનકા જીગર યાર નહીં ખબરદાર રહો

૧૧

શશીલા— પ્યારે તોપે એહ મન લલ ચાયરે
તોરે હુસ્નો અદા પે મર જાયરે

વફા કરેંગે સનમ હમ તેરી જફાકે લીએ
જુદા ન સુઝસે હો અબ બુત કહીં ,ખુદા કે લીએ
સાજનકી ચાહતમેં જીયરા ભમાએ હારી
મએં હું તો પે વારીરે

૧૨

ઇનશાઅલ્લાહ—પ્યારી આવ આવ આવ રૂઠ નહીં જાવ આવ
બોસા તો દીલાવ આવ ગલે લગ જાવ આવ
શકીલા— જાવો ન મોહે સતાવ—
ઇનશા—પાઉં પડું માન જાવ
શકીલા—હાથ ન લગાવ પેહેલે તઓબા કરો મુંહકો પીટોં
ઇનશા—તઓબા તઓબા તઓબા તઓબા
શકીલા—એજી બસ બસ તુમપર હું દીલસે કુરબાન
ઓ બાંકે જવાન—

૧૩

માહ.મુદ પાશા—કલજુગ તેરી ગત ન્યારી એહ.ગમ હએ ભારી
કરમ ધરમ કર નેક.જાત રખ યાદ બાત =
રાજા બયરાગ ભયો આ આ આ આ આ આ આ
દાતા દાતા તુ અબકર સરવર સુમરીએં સદા
તુમ મન રટ કર મેરી સારી કરના બારી
દુખ હરનારી કષ્ટ એહ સારી રખ્ખે બારી
અય કીરતારી આજ =

૧૪

શમસાદ—હાથ મીલા સાથમેં આ બાત બન :
ક.ઓલો પયમાં સચ્ચા સચ્ચા કર હમસે પુરા
શકીલા—લો એહ ક.ઓલ
ઇનશા—કયો હાથ મારકે લેતા વાઅ.દા શયતાં જા.દા
કૌન શકીલાકા હએ દાદા

૧૪

શમશાદ—દીલજાસે મીલા
ઇનસાફ—નટખટ નીકલા
અસીલા—ઉસે ઠીક દીખલા
ઇનિશા—અબ હટ સીકુલા

બાબ પહેલા .ખતમ.

૧૫

[illegible]—દીલ હુવા ખુશ મેરા આ હા હા હા હા
કે જી હુવા ખુશ મેરા આ હા હા હા હા
અલ્લાહ મયને કયસા કાંટા હટાયા
કે અબ તક લોટકે મુ.જી ન આયા
નેકી નેકી કહે તે હયં સબ કયા નેકી કયા નેકીરે ભાઈ
અપરો ઈસરત કરના હોતો કરતે રહો બુરાઈ
કે જીસને .અપરાકા મુંહ દીખાયા

૧૬

સય્યાદ—જાઉં જાઉં જાઉં શીતના જગાઉં મય્ય હાથોંપે સરસું જમાઉં
કોહે ગીરાં બનકે આતીસ શીરાં બનકે આગમેં ભરકો જલાઉં
તાકપે જુ.કા અબ આન લગાહય્ય
તીર કમાં અબ ધરરવી ચ.ડા હય્ય
કરદું નીશાના મયં [illegible]દેર કયા હય્ય
લોટન કબુતર બનાઉં .અદમકો પહોંચાવુ સય્યાદ કહાઉં

૧૭

માહ.મુદ પાશા—કયસી ખ્.વારી હય્ય એ બારી બલપર આહો જા.રી હય્ય
બેટી બેટા કુટુંબ કબીલા માતા પીતાકી જુઠી લીલા
કોઈ ન આવે કામ કીસીકે દુખ સુખકા તુ બારી હય્ય =
કુલ એહથા કીસ .ત.ખ્તકે ઉપર આજ હય્ય કયસી .હાલત અબતર
લા.અનત ઉસ અબલાદકે ઉપર જીસસે જી.લ્લતો ખ્.વારી હય્ય

૧૮૭૯

૧૮

ઉ.નસીમ—.અજબ ખેલ હએ દુન્યા જીસમેં ચાલ હમેશા રંગી હય
હય પુછોતો દુન્યાદારી એક બાજી, સતરંગી હય
જો બાગે અપને બયઠા હએ વહી:હએ .ખુદ દુશમન અપના
રાહદીખાને વાલા હો જાતા હએ યાં રહજ.ન અપના

૧૯

રહી.યા—શીજ.એ આ.લમે હામકાં એક ગુલ.જારે મુહબ્બત હએ
બશાર શકલે ગુ.લો બુલબુલ હવાદારે મુ.હબ્બત હએ
નજ.રા આ.રિજે. ગુલકા હએ નુસખા દર્દે બુલબુલકા
હવાએ વસ્લે સેહ.ત બખ.શે બીમારે મુહ.બ્બત હએ
મરીજે. ઉલફતે જાનાકા દરમાં કોઇ કયા જાને?
મસીહ.ાસે ન અચ્છા હો વોહ આજા.રે મુહ.બ્બત હએ
તપના અંજુમન મેં શમઆ પરવાનેકી રોશન હએ
મુરાદે બુલબુલો ગુલશારહે ગુલજા.રે મુહ.બ્બત હએ

૨૦

રહી.યા—છયલા મેં હું તોપે કુ.રબાન.મોરે પ્યારે
મોરા સાંવરા રંગીલા પાગ્ર વાહ તારા માહ પ્યારા
તુ તો મેરા મોહન ધની
સર્વીઆદ—તુ તો મેરી મોહની બની અચ્છી બની
અ.જબ બની મીલી શાદમાની મીલી કામરાની મીલી,
વાહ વાહ ક્યસા બના હાં હાં હાં હાં

૨૧

ખુરશેદ પારસ—ઊસ પુ.ર ફન કો બઝ.જકો. હા.જર લા લાજરે
જા .જાલીમ અ.જલમ કેઝલાની. શમીતાં બદ અખતર કોઢાની
પકડ કે ઝકડ કે જકડ કેલા કા.તીલ .ખુની કા.તીલ .ખુની
વો મજનુની લાલા = ઊસ =
.ખુદસર અપર .ખુંની ખંન.જર. ગેસંક સરપર મારૂં જમકર
કાટું છાટું ગરદન કાબુ. જો સુ.જીકો લારે = ઊસ =

૨૨

સનોબર—પ્યારે પ્યારે હાંરે મોરા સાજના
થારી છટા ક્યા પ્યારી પ્યારી લાગે હાં
તસ્બત બરસવ હરસે ધરાએ
બાગે, આલમમેં સનોબર મેં તો શમશાદ હુએ તુ
સર્વે આઝાર હુએ દીવાના હુએ આઝાદ હુએ તુ

૨૩

સનોબર—આશક હો કે દૌડે, દૌડે, આએ મીલને યહાંજી
શમશાદ—હાં હાં ખુબ ખુબ તુમને જાના હુએ પહેચાના
સનોબર—મુજપે દીલસે લટ્ટુ પટ્ટુ ચપડ ગટ્ટુ હો ગયેજી
શમશાદ—હાં હાં ખુબ ખુબ તુમને જાના હુએ પહેચાના
સનોબર—મએં હું અંજાન નહીં મુજકો પહેચાન
મેરે આચાસે બાત કરો પહેલે જીસાન
શમશાદ—ઈનકો સમઝાઉં કએસે ગડી ખુલાઉં કએસે
સનોબર—છાતા એહ... થામા જરા આતી હું ઇસઆન

૨૪

આગા—સે આના મારા બિંદ હોવાજ દાઇ ફુલુસ નાએં માગતા
ઈનશા—કયસા સમઝાઉં કના કરૂં જબાન મન ફુસ નાએં જાનતા
આગા—ચરામી કુની તકરાર
ઈનશા—પડે તુઝપે ખુદાકી માર
આગા—હાયરે ફુલુસ
ઈનશા—ચુપ બે મનહુસ
આગા—હાયરે ફુલુસ
ઇનશા—જા મરદક
આગા—તુ મરદક
ઈનશા—તુ મરદક
તેરા સત્તીયા નાસ જાએ

અ.ગા—બિદૈહ બાબા હિરમ હિરમ
ધનશા—મર દુદ તુજકો હયબ. બાકી

૨૫

રજી.યા—તોરી પ્યારી ન.જરીયાં નેનોને મારી કટારીયાં
મીલ જાવો સતાવો ન મોહે જરાવો સાવરીયા
સઈયાદ—તુને મારા સીતમગર દીલપર એહ .ખ.જર
સુંરત મોહની સુરત હાય જીયા મોરા જાય
રજીયા—મેરા છયલા સનમ સયલાની ધીર કયસે ધરૂં હાયરી
આવો આવો પીયરવા ન મોહે સતાઓ નયના તોરી
મદવાકી ભરી પીયા ગરવા લગાઓ જરી

૨૬

રજી.યા—ક.ઓલે વફાકો ન જીસે ભુલાના
જાઓ જાઓ જાનીકે જાનાં
જાને જાન દીલબર જાનસે તુ બરતર
કયું કર ભુલું ધન બાંતોંકા દમભર

૨૭

લાલારૂખ.—એ જગધારી મયં દુ:ખીયારી સંકટ ભારી જીયા હાય
.અલમો .ગમસે હરદમ રહું દીલ ફીગાર
રબ અબ તુ મોરો દુખ નીવારો બીપતા મોરી ટારો
હરદમ રંજ .ગમ મોરી જાન જરાએ
તલપું કલપું મએં બારી
સુધ બુધ બીસારી અબ સબ હમારી
અબ સબ હમારી અબ સબ હમારી

૨૮

સબ—આજ શાહેવાલાને પાઇ શફા; સાજ સબી આ.લા દુબાલા હુવા
રાજ કરે બાગે.મેં બાદે સબા તાજ ગુલે લાલાકા સરપે રખા

બાદે સબાને બાદાકે પ્યાલે આજ પીલા ગુલબ્દન મતવાલા મીયા
કુપસી બહાર હુએ સહેરા ગુલજા.ર હુએ
માલી નીસાર હુએ જાન જાન જાન
બુલબુલકી શાદ હુએ યાં ગુલકી શાદ હુએ
હંસીલ મુરાદ હય કામીલ મુરાદ હય
ગાઓ મુબારક બાદી નાચો નાચો સારી પ્યારી
ન્યારી ન્યારી વારી વારી જાએં

૨૯

સખીયા—અહા બાંકી તીરછી યાર તોરી ચાલ હુઈ મતવાલી
તેરે બાલ જુ.લ્ફેં કાલી
તેરી આંખ જાદુ ડાલી, બની લાલ મસ્તકી પ્યાલી
ઉફ્રે સઈયાદ મેરે દીલકે ફંસાને વાલે.
તુજસે કમ દેખે હુએં અંદાજ. દીખાને વાલે

સઈયાદ—ઓ દીલબર બરતર સરપર ફન્દે—
જુ.લ્ફેં બડી. પુરફન દીલકો એહ ફંસત ફીરત હય
કરકે ઝાંસા લાસા જાલા ફાંસા
શીકારી બનકર તેરી નીગાહેં કરત હરદમ સઈયાદી

૩૦

સબ—પીલો પીયાલે પાવો બાદાસે દીલ બહેલાવો
રીઝો રીઝાવો ગાવો અબ નાચોજી ઠુમક ઠુમક
ખુ.શ રંગ મદકા પ્યાલા જીસસે હો જગ ઉજીયાલા
હાં હાંજી હાંહાંજી સબ સબીયન હીલમીલ નાચો

બાબ દુસરા ખતમ

૩૧

[illegible]આદ—ચહેરા ગોરા ગોરા જીસને દીવાના બનાયા
ફુલ મ[illegible]તો નીસાર, ઉસ્પે દીવાનાવાર

[illegible]—તુજ્હે દીવાનાવાર બના ઠહેર જા
મુજી. તુજે પાગલ બનાકે છોડ દું

[illegible]ીલા—મયને વાઅ.દા કીયાથા મીલાનેકા ઔર શાદીકા રીસ્તા જુડાનેકા
કરો વાઅ.દા પુરા મતલબ રહે ન અધુરા

૩૨

[illegible]નોબર—પ્યારા પ્યારા તોપે વારા જીયરા
જાન ફીદા તુજપર દીલબર હમદમ બનકર
તારા જો મએ હું તો હએ તું ચાંદની
ચમક્તા દમક્તા ઉજયરીયાં
ખુલખુલો ગુલફી હએ જોડી બની
નીસદીન પલછીન રંગ રલીયાં
વક્.ત નગંવાઓ આએંગે સીપાહી
જલ્દીસે ટાલ મયં તુમકો નીકાલું એહ અંગુસ્તરી યાદગાર લો

૩૩

લાલારૂખ.—તુ રખના મારી પત મઓલા
તોરી બિનતી કરે નીત લાલા
જુધકે રનમેં કએસી બીતી
તુંહી લપ લાજનકા રખવાલા

૩૪

સઈઆદ—હાંરે શાદી રચાઉંગા રાજભી પાઉંગા તાજભી પાઉંગા મએ
ખીલે જોબન ચમન બનકે હાં રહે ચલન ફબન તનકે હાં
લુટું મએ ઇ.શરતકા જોબના
કરેંગે સરકારી દરબારીં બએ પારી બાજા.રી બાજા.રી
મુજકો સલામ
વજી.ર બઢકે શાહ બનું, સીતારા ચમકે માહ બનું

સગરે જમાને ધુમકરૂં, ફતેહ રૂસ વ રૂમ કરૂં
લુંગા દબા જાતો મુલકે તાતાર
જલવા લગાઉંગા કે જોરૂ પાઉંગા
મજે. ઉડાઉંગ દાનો મેરી દીલદાર

૩૫

નોબર—લડકી ભોલી ભાલીજી કબતક હોગી બાલીજી
ના.જોકી વોહ પાલીજી આ.ખીર જાનેવાલીજી
જબ દીન ગીન ગીન કર સિન બ.ઢે તબ ધર શઓહરકે હાથ,
ધર દર તજકર ચલી સંગ ઉસકે મરે દમતક જો સાથં

૩૬

બ—ગુલશન કએસા ફુલા જો બુલબુલ સુધ બુધ ભુલા
દાના થા સો દીવાના બના શક્કી વહેમી હોકે યાં
પરેશાની કએસીથી યહાં રાજે. નેહાં હો ગયા .અયા
ઇનશા અલ્લાહ સાદીકા સમા પાએ હંપ મુરાદ હાં

૩૭

બ—અય દાવર જાં પરવર તુ બેગુમાં
ગુલ મનજ.ર હએ .ખુશતર બા.ગે જહાં
મહ પયકર બની સરવર મલકએ .જમાં
રખ સરપર પુર જોહર તાજે ગરાં
.હ.કદાર મુ.ખતાર હુવે પ્યારે
બદકાર ફીન્નાર હુવે બારે
હુસ્સાદ બરબાદ જાએં સારે
હમશાદ મુરાદ પાએં .સારે

